

stihl tak návrh na vyklizovací exekuci, neboť podle spisu nebyl odklad exekuce povinnému vůbec povolen. Bylo proto vyhověno dovolacímu rekursu a obnoveno usnesení soudu první stolice, jímž byl návrh vymáhajících věřitelů na povolení exekuce nuceným vyklizením bytu odmítnut jako opožděný.

Čís. 10809.

Byla-li nalezena závěť a odevzdána osobě z ní oprávněné, nejde sice o nález ztracené věci, nálezci však přes to přísluší přiměřená odměna podle § 403 obč. zák.

(Rozh. ze dne 21. května 1931, Rv I 1482/30.)

Proti žalobnímu nároku na zaplacení činže 7.000 Kč z krámu a bytu za rok 1929 namítl žalovaný k započtení pohledávku z odměny za nalezení závěti po zesnulém manželi žalobkyně ve stejné výši se zažalovanou pohledávkou a odůvodnil tento nárok na odměnu jednak §§ 7 a 396 obč. zák., jednak §§ 7, 403 obč. zák. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, neuznavše po právu pohledávku namítanou započtením.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by o ní dále jednal a ji znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Nelze tu ovšem mluvit o nálezu ztracené věci podle §§ 388 až 397 obč. zák., poněvadž tato zákonná ustanovení předpokládají, že ztracena byla věc zcizitelná, mající obecnou hodnotu. Jde tu o závěť, o listinu, která má cenu jen pro osoby, jichž se dotýká a která proto nemohla mít obecnou cenu. Avšak pro žalobkyni měla značnou cenu jako základ jejího dědického práva. Tuto soukromou listinu našel žalovaný ve skladě převzatém po zůstaviteli v makulatuře, listina ta zřejmě mu nepatřila a bylo z ní jasno, že jest to listina, která má význam pro vdovu po zůstaviteli, pro nynější žalobkyni, a žalovaný také správně žalobkyni listinu tu odevzdal, čímž nesporně žalobkyně získala značnou výhodu, neboť se stala na základě této závěti dědičkou celé pozůstalosti, tedy i oné poloviny pozůstalosti, která by podle zákona byla připadla sourozencům zesnulého jejího manžela. Třebaže tudíž nelze uznati nárok žalovaného na náleznou podle §§ 391 a 396 obč. zák., nelze mu upřít nárok na přiměřenou odměnu podle § 7, 403 obč. zák., kteréžto ustanovení zákona nepředpokládá, by zachráněná věc měla obecnou hodnotu, jak mylně se domnívají nižší soudy. Není sporu o tom, že žalovaný našel závěť, o níž žalobkyně neměla vědomost, že závěť žalobkyni odevzdal a že následkem toho žalobkyně jako dědička ze závěti získala tím značné jmění. Žalovaný takto závěť zachránil od nevyhnutelné ztráty nebo zkázy, které by byla listina nutně propadla, kdyby si nebyl všiml, oč tu jde, a kdyby byl listinu tu neodevzdal osobě, pro kterou listina ta

měla značný majetkový význam. Lze předpokládati, že by jinak byla bývala listina pohozena a spálena nebo jiným způsobem zničena a žalobkyně by se byla ani nedověděla o listině a o majetkových výhodách, které pro ni závěť zakládala. Byť i ustanovení § 403 obč. zák. plně nedopadalo na tento případ, poněvadž žalobkyně nebyla vlastnící listiny, nýbrž jen osobou z listiny té práva nabývající, přece jest již z důvodů slušnosti a spravedlnosti obdobně tohoto předpisu zákonného použití (§ 7 obč. zák.), neboť úmysl zákona odměniti poctivého držitele cizí věci, který vlastníku, jenž by věc tu jinak těžce byl získal, zjednal patrný užitek, vyslovený zásadně v § 333 obč. zák. a stejně v předpisech o nálezu (§ 388 a násl.), jeví se zřetelně vyjádřen v § 403 obč. zák., který zachránci věci dává nárok nejen na náhradu nákladu, nýbrž i na přiměřenou odměnu nejvýše deseti ze sta. Nárok žalovaného nemůže býti odmítnut jen proto, že žalobkyně nebyla vlastnící listiny, ježto o vlastnictví při závěti nelze mluvit, byla však osobou, již se listina týkala, již byla zachráncem odevzdána a jež z listiny té nabyla právo na značné jmění. Poněvadž tedy započtením namítaná pohledávka žalovaného na odměnu za zachránění závěti jest podle §§ 7, 403 obč. zák. po právu, bude nutno, by se soud zabýval i otázkou výše této pohledávky a by doplnil v tomto směru řízení, které vzhledem k odchýlnému právnímu názoru nižších soudů zůstalo neúplným, dbaje po případě předpisu § 273 c. ř. s.

Čís. 10810.

Směnečný zákon (ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928).

Nestačí materiální totožnost osoby příjemce s osobou směnečníka, nýbrž se vyžaduje i formální totožnost. Stačí, bylo-li jako směnečník udáno »Sanatorium Dr. A. a Dr. B.« a přijali-li směnku Dr. A. a Dr. B. bez přídavku »Sanatorium«.

(Rozh. ze dne 21. května 1931, Rv I 817/31.)

Jako směnečník bylo uvedeno Sanatorium Dr. G. a Dr. H. Směnku přijali Dr. G. a Dr. H. Směnečný platební příkaz byl ponechán v platnosti o b ě m a n i ž š í m i s o u d y, o d v o l a c í m s o u d e m z t ě c h t o d ů v o d ů: Jako příjemce směnky podepsáni jsou Dr. Rudolf G., Dr. Jan H. Je nesporné, že se tito dva příjemce zažalované směnky spolčili k řízení a zařízení sanatoria, každý jednou polovicí, že směnka byla vydána na kupní cenu zboží dodaného a použitého pro sanatorium, jež, nejsou firmou protokolovanou, jest společností podle obč. zák. Jde tedy o výdělečnou společnost podle § 1175 obč. zák., pro niž oba společníci používají označení, jak uvedeno jest v adrese směnky, t. j. Sanatorium Dr. G., Dr. H. Takováto společnost nemá nárok na firmu, aniž na zápis do obchodního rejstříku, nemůže žalovati, nemůže však ani býti žalována. Nicméně může i taková společnost vystupovati na venek jako spo-